

ע"כ ונקט בלשון רבים, ובודאי כוונתו דקאי על האשה והבעל ג"כ ודו"ק. (ועי' בפנים יפות (פר' נשא שם) מש"כ לבאר השינוי דבפסוק א' כתיב בטן קודם, כיון דאם היה הבעילה בתחילתו באונס וסופו ברצון המים בודקים את האשה, ושם ל"ש לומר דהירך התחיל בהנאה ראשון, דאז עוד היה אונס ולכן שפיר קודם בטן ואח"כ ירך ודפח"ח). וי"ל עוד ראייה דקאי על הבעל ג"כ - דלא כתיב בטן וירכך כפסוק הקודם. ואולי זה ג"כ י"ל בכלל כוונת רש"י כשהוא אומר ירכך - הרי של נבעלת אמור וכו' ודו"ק היטב.

ועי' בהגהות חשק שלמה (בגמ' כאן) מש"כ לתמוה בלשון המשנה (כאן): לפיכך תלקה ירך בתחילה, והרי הבטן לקתה קודם, ותירץ דמתניתין איירי בבעל ע"ש, וכתב הגר"ח סופר שליט"א בקו' טל חיים (סי' כ) לתמוה בדבריו, דאיך אפ"ל דמתניתין איירי בבעל וכל המשנה איירי בסוטה בלבד וע"ש מה שהביא דברי רש"י הנ"ל בביאור הדברים, דהירך מתקללת ראשונה, אך הפורענות מתחילה בבטן תחילה וא"ש הכל ע"ש ודו"ק.

★ ★

במשנה: שמשון הלך אחר עיניו וכו'.

אמר הגה"ח ר' נתן לוברט ז"ל: זה ברור שאין לנו השגה בשמשון, שהרי אי' בגמ' שהיתה שכינה עמו - אף אחרי שנשא את הפלישתית, והרי הקב"ה שונא זימה, וע"כ שאין לנו הבנה בזה. ומה שנענש מכיון שעשה זאת מרצונו אף שמשמים סבבו זאת, עכ"ז כיון שכיוון לעצמו נענש.

★ ★

בגמ': מאי כל טמא.

כתב היעב"ץ דהא דלא קאמר דהוזהרה לאכול חולין בטרה, משום דמסתמא בלא"ה היו נזהרין בזה. ועי' במהרש"א שהקשה, אמאי לא קאמר דהוזהרה שלא לאכול מה שנטמא במת, דאע"ג דשאר בני אדם מותרין בהם, הא גם לטמא למתים. ולכאורה משמע מלשוננו, דנזיר דעלמא אסור לאכול דברים שנטמאו במת ובודאי זה אינו, וע"ע.

ובתב המהרש"א, דמכאן המקור דנזיר שמשון אסור ביין וכמש"כ רש"י לעיל בד"ה נכרין דברי אמת, דאם לא היה אסור ביין לא היו מזהירין בזה. וכעין זה כתב התוס'

אך הרמב"ן והרא"ש חולקים וסוברים שמצרי אסור בזמן הזה עד ג' דורות.

ומבאר הב"י (אבהע"ז סי' ד') דמצרים שבו למקומם. ושם מביא הדרכי משה בשם המרדכי, דאם מצרים חזרו למקומם היאך מותר לגור שם. ומיישב דכל האיסור הוא לצאת מא"י לגור במצרים, אבל משאר ארצות מותר.

★ ★

בגמ': משה ודוד שלא שלטו שונאיהם במעשיהם, דוד דכתיב "טבעו בארץ שעריה".

כתיב: "טבעו בארץ שעריה" (איכה ב, ט), וקצת קשה, הלוא המדרש כתב שלא שלטו על השערים ידי האויב, לפי שחלקו השערים כבוד לארון שנאמר "שאו שערים ראשיכם" (תהילים כד, ט) ולכן טבעו בארץ. ובגמ' כאן דרשו חז"ל שלכך לא שלטו בהם שונאים לפי שהיו מעשי ידיו של דוד המלך. ואם כן למה זה כתוב באיכה, בהתוכחה.

ואולי אפשר לומר, שהגמרא שואלת "מזמור לאסף, אלקים באו גוים בנחלתך טמאו את היכל קדשך שמו את ירושלים לעיים" (תהילים עט), קינה לאסף מיבעי ליה. ומתיר, ששפך הקב"ה חמתו על העצים ועל האבנים ולא שפך חמתו על ישראל. נמצא שזה טוב כשהקב"ה שופך חמתו על עצים ואבנים.

ואם כן הכא כתוב "טבעו בארץ שעריה" ולא שפך הקב"ה חמתו על השערים, וזה לא טוב לעם ישראל, ולפיכך זה כתוב כאן באיכה, בתוכחה.

(וללוי אמר)

דף ט' ע"ב

בגמ': אי לימא משום דכתיב בתת ה' את ירכך וגו' ואת בטנך צבה. והכתיב וצבתה בטנה ונפלה ירכה וכו'.

ובגמ' משני בזה. והנה ברא"מ עה"ת (במדבר ה, כב) הקשה סתירה זו בין הפסוקים ותירץ דהפסוק השני דקאי על הבעל (וכמו שהביא רש"י עה"ת שם מחז"ל ע"ש). וצ"ע שלא הביא דברי חז"ל בזה, וע"ש בח"א למהרש"א כאן, וע"ע בתרגום יונתן (במדבר שם) שכתב לנפחא כריסן ולמסיא ירכינן